

REVISTA

QUESTIONS FINANCIERES

Les sals potàssiques i les finances catalanes

L'altra setmana va fer-se la subscripció pública de 20,000 obligacions hipotecàries 7 per 100 de la Companyia «Minas de potasa de Sùria S. A» amb un plè èxit. La nostra ciutat i la comarca va interessar-se en aquesta subscripció, doncs la Banca Marsans aquí establerta assegurava i dirigia la mateixa.

Feta i tancada aquella, en podem parlar sense por de que nostres paraules puguin semblar un reclam d'aquella operació financiera. Sols parlant de lo que'ns interessa, tindrem la mida de la nostra riquesa i no'ns la deixarem pendre de les mans, quan ella hi vingui.

Tots els agricultors intel·ligents, que són bastants però haurien de ser més, estan assabentats de que les sals potàssiques són un element primari per a adobar les terres, i a vegades si no les empleen es per la covardia de fer una grossa despesa amb lo que no han vist prou assajat. Més les sals potàssiques son cares perquè venen d'Alsàcia o d'Alemania. Fins alguns s'hauràn dit a vegades: «Si tinguessim això a Catalunya!» Catalunya no obstant, té tanta potassa com Alsàcia.

Cap a l'any 1914 començà a iniciar-se a la muntanya catalana, entre el Pla de Bages i el Bergadà, la troballa de jaciments de potassa. De primer antuvi ningú hi cregué. Els que furgaven la terra deien que allò podia augmentar d'un cop el patrimoni nacional. Però els desconfiats eren els més, i el pagès somreia mentre els enginyers satisfets s'enduien les mostres als laboratoris com qui s'emporta un tresor.

Seguíem encara desorientats a Catalunya, quan la casa Solvay i Companyia de Bruselas, que monopolisa aquest negoci pel món, n'hagué esment. Totseguit vingueren tècnics. D'un cop d'ull amidaren lo que nosaltres no sabíem veure i davant l'astorament dels uns i la satisfacció dels altres començaren a comprar

concessions i drets i crearen la societat anònima «Minas de potasa de Sùria»

Aquesta és la empresa que avui, després d'haver invertit trenta milions de capital estranger en els treballs de començament, que són cosa maravillosa, ha sol·licitat el concurs del diner nacional. La Banca Marsans fou qui respongué a la crida i a la seva empena seguiren altres Banques i la subscripció s'ha fet aconseguint interessar al capital català en aquest gran negoci.

Bò és que aquesta operació hagi reïxit, que desinteressant-nos d'afers com aquests obrim portell a la codícia dels estrangers, més intel·ligents que nosaltres, i ens sotmetem a gratient a una intervenció forana.

Quan un poble perd el govern de la seva economia, no té perquè enyorar la seva llibertat.

Memòries d'un dormilega

(FRAGMENT)

Ja n'havia sentit parlar, a un pagès amic, de la delícia de les primeres hores del dia; més, la meva molt arrelada resistència a despedir-me dels llençols, m'impedia disfrutar del goig d'aquestes hores solemniais i bon xic paoroses, durant les quals se realitza la maravella del naixement del dia.

Sentia, gairebé sense conèixer-les, un cert respecte per a ells; era un respecte cosí germà de la por; talment com si en llevar-me dematí havés de presenciar quelcom malhaurat i dolorós, i aquesta meva fimidesa davant d'una cosa misteriosa, me feia romandre al llit.

No era mandra. Honradament ho dec reconèixer després d'haver gosat un dia, un sol dia, d'aquest bell espectacle: de desvetllament de la natura.

Una boira baixa, que humitejava les

SABATERIA RIERA FINAL DE TEMPORADA

Gran rebaixa de preus!!

parts del meu cos lliures a l'aire, me feia enyorar la delícia afrodisíaca del ben-haurat coixí; els llums d'il·luminació pública tremolaven de fred i vergonyosament s'entelaven, ara que les primeres clarors del dia els hi feien la competència; els carrers deserts, més deserts encara que a les quatre de la tarda de qual-sevol dia feiner, s'allargassaven indefinidament i em semblava ésser en una ciutat desconeguda, sense botigues, sense arbres, sense signes de vida; solament em faltava veure els carrers empedrats rústegament amb palets de riera, per a creure'm en una de les moltes viles rurals andaluses de «vida morta».

La humitat jo la sentia al moll dels óssos; si havés estat d'humor, hauria fet un xiste dolent, dient-me que tots els molls són humits, però no estava per bromes, encara que aquestes m'envollessin.

Durant el meu incessant caminar, notava com s'anaven precisant els objectes. Trescant pel carrer dels Caputxins, vàreig notar l'apagament de l'enlluminat elèctric, donant així per acabada oficialment la nit.

I, pocs moments després, des de dalt de la carena de muntanyes que ens tapen d'una manera immediata l'Orient, fruïa del meravellós espectacle de la sortida del sol. La rojor del cel anà esblaimant-se, fins a un color de xampany pàlid. Per entre uns pins del terme de La Roca, i segurament amb el beneplàcit de les autoritats d'aquest poble veí, va aparèixer el Pare de la Vida; primer, temorenc, «fent l'ullet» com si diguessim; després, atrevit, i, per fi, francament despreocupat; casi insultant; inondant de raigs blancs la trista visió hivernenca d'unes vinyes sense pàmols, uns arbres sense fulles, unes torrenteres fangoses...

Era de dia. El poètic fi de la meva excursió matinal era complet, i aquesta consideració va fer-me girar la cara dret al poble, d'entre quines cases en pujaven alegres fumeroles i un brigit com de finestres que s'obren, portes de ferro que es pleguen, xiulets que xisclen, ca-

F. Montaña i Guasch

Metge cirurgià

Especialista en Enfermetats de la Pell i Veneri

GRANOLLERS: Carrer Barcelona, 1, 2.^{on}

Dijous i diumenges, de 9 a 12

BARCELONA: Carrer Sant Pau, 28, pral.

Tarda, de les 3 a les 5